
VOORWOORD

Publicatie/Dossier vervolgpagina

Digitaal burgerschap is een steeds belangrijker thema, zowel voor de samenleving in het algemeen als bibliotheken in het bijzonder.

Maatschappelijke pijler

Volgens het Bibliotheekconvenant is het digitaal vaardig maken en houden van de Nederlandse burger een van de drie grootste maatschappelijke opgaven van het moment, waaraan de komende drie jaar door bibliotheken en de overheid extra aandacht zal worden besteed.

Digitaliserende samenleving

Lang niet iedereen kan gelijke tred houden met de digitalisering van de samenleving. Een groeiende tweedeling ligt op de loer tussen hen die wel volwaardig kunnen deelnemen aan de digitale maatschappij en hen die dat niet kunnen. Informatie is niet langer enkel afkomstig van één betrouwbare bron, maar raakt versnipperd, waardoor verschillende waarheden ontstaan. Tegelijkertijd brengt deze nieuwe wereld ons ook veel. De inzet van kunstmatige intelligentie, robots en nanotechnologie zorgen ervoor dat we sprongen maken in de wetenschap én in het dagelijks leven. De vraag is hoe we deze ontwikkelingen kunnen inzetten voor het welbevinden van de hele gemeenschap – en wat bibliotheken daarin kunnen betekenen.

Rol van de bibliotheek

Bibliotheken kunnen in het aangaan van deze maatschappelijke opgaven een doorslaggevende rol spelen. Zij hebben tenslotte als taak burgers zo toe te rusten dat zij volwaardig kunnen deelnemen van de samenleving. Ook bieden bibliotheken vrije toegang tot publieke informatie en spelen zij een gidsrol in het bepalen welke informatie wel en welke niet betrouwbaar is.

Verschillende invalshoeken

In dit dossier belichten we digitaal burgerschap vanuit verschillende invalshoeken, met de relevantie voor bibliotheken als voornaamste focus. We richten ons daarbij zowel op de verre toekomst als op het heden – zodat we kunnen blijven dromen en vooruitkijken, maar het geleerde ook praktisch kunnen toepassen binnen de eigen bibliotheek. Daarbij zoeken we de verbinding met zaken die tijdens het Nationale Bibliotheekcongres aan bod komen, en haken we aan bij de gesprekken die tijdens dat evenement worden gevoerd. Denk bijvoorbeeld aan analyses over de groeiende digitale ongelijkheid, de inrichting van de digitale samenleving en de positie van de burger in een datagestuurde stad, maar ook aan praktische lees-, kijk- en luistertips over digitaal burgerschap en ideeën van belangrijke denkers op dit gebied.

Nooit uitgepraat

Over digitaal burgerschap raken we nooit uitgepraat. Daarom wordt dit dossier continu aangevuld met nieuwe informatie en inzichten. Zo blijven we met elkaar in gesprek over een van de grootste uitdaging van het heden én de toekomst.